

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „MOLINUKAS“

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Molinukas“ direktoriaus

2024 m. keliojo 02 d. įsakymu Nr. V-52/17

SANDĖLININKO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 11

I. BENDROJI DALIS

1.1. Sandėlininkui, instruktuojamam pagal šią instrukciją ir nesilaikančiam jos reikalavimų, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė ir/ar baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį bei padarinius.

1.2. Savarankiškai sandėlininku dirbti gali asmuo:

1.2.1. ne jaunesnis kaip 18 metų;

1.2.2. pasitikrinęs sveikatą pagal patvirtintą įstaigos darbuotojų sveikatos tikrinimo grafiką, bet ne rečiau kaip kartą per dvejus metus (su šiuo grafiku sandėlininkas supažindinimas pasirašytinai) ir esantis geros sveikatos;

1.3. Sandėlininkas privalo:

1.3.1. žinoti ir vykdyti Vilniaus lopšelio-darželio „Molinukas“ darbo tvarkos taisyklių reikalavimus;

1.3.2. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.3. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plautis tik tam skirtomis priemonėmis;

1.3.4. atvykti į darbą blaivus, darbo metu nevartoti alkoholinių gėrimų, narkotinių bei toksinių medžiagų;

1.3.5. dirbti tik tuos darbus, kuriuos atlikti yra instruktuos;

1.3.6. saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai, mokėti saugiai dirbti ir netrukdyti saugiai dirbti kitiems;

1.3.7. vykdyti įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos dokumentų reikalavimus;

1.3.8. tinkamai naudoti asmenines ir kolektyvines saugos darbe priemones, jas rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį, laiku pranešti tiesioginiam vadovui apie jų nusidėvėjimą, užteršimą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

1.3.9. dirbti tik su techniškai tvarkingais įrankiais;

1.3.10. vykdyti tiesioginio Vilniaus lopšelio-darželio „Molinukas“ vadovo nurodymus;

1.3.11. savarankiškai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti, taip pat pranešti apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali ar neprivalo, nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui apie darbo priemonių gedimus, pastebėtus trūkumus, galinčius kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai;

1.3.12. raštu pranešti tiesioginiam vadovui apie atsisakymą dirbti esant nesaugiai darbo vietai, netvarkingoms darbo priemonėms;

1.3.13. pranešti tiesioginiam vadovui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus.

1.3.14. naudotis tik tvarkingais elektriniais įrankiais, kištukiniais lizdais, kištukais, jungikliais bei kita elektros įranga (jei tai būtų reikalinga), prailgintuvais ir papildoma įranga. Pastebėjus įrenginių, įrangos ar instrumentų gedimus, esant netvarkingoms asmeninėms apsauginėms priemonėms, darbus nutraukti ir nedelsiant pranešti įstaigos tiesioginiam vadovui.

1.3.15. informuoti darbo vadovą (ūkvedį) apie situaciją darbo vietose ar kitose įstaigos vietose, kur, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų aplinkiniams;

1.3.16. Sandėlininkas turi žinoti:

1.3.16.1. gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimus ir juos vykdyti;

1.3.16.2. specialiųjų tarnybų ir atsakingų asmenų telefonų numerius;

1.3.16.3. įstaigos darbo ir poilsio tvarką;

1.3.16.4. sandėliuojamų medžiagų fizines, chemines savybes, žinoti pasekmes, jei nebus laikomasi darbų saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimų.

1.4. Reikalavimai darbo vietai:

1.4.1. Sandėlininkas turi neužkrauti prekėmis, tara, i kitais daiktais praėjimo takų;

1.4.2. nelaikyti darbo vietoje drabužių, asmeninių daiktų, o taip pat lengvai užsiliepsnojančių medžiagų, jeigu darbo vieta ne tam skirta ir specialiai neįrengta.

1.5. Sandėlininkas, nukentėjęs nelaimingo atsitikimo metu, turi nedelsdamas apie tai pranešti tiesioginiam vadovui ir darbuotojų atstovui, kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą. Asmuo, matęs nelaimingą atsitikimą arba apie jį sužinojęs, turi nedelsdamas suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicininę pagalbą ir pranešti tiesioginiam vadovui, jeigu reikia, iškviešti greitąją medicininę pagalbą. Darbo vietą ir įrengimų būklę, iki bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, reikia išlaikyti tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, įforminus tam tikru aktu, nufotografavus ar nufilmavus.

1.6. Darbdavys privalo:

1.6.1. siekti išvengti ar bet jau maksimaliai sumažinti darbo vietose pavojingas ir kenksmingas darbo sąlygas;

1.6.2. nepavykus išvengti pavojingų ar kenksmingų darbo sąlygų, informuoti kitus įstaigos darbuotojus apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.6.3. įvertinti darbo aplinkos riziką, įrengti kolektyvines saugos priemones ir nemokamai aprūpinti darbuotoją asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

1.6.4. įstatymų nustatyta tvarka, atlyginti žalą, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų.

1.7. Asmeninės apsaugos priemonės įvardijamos darbdavio patvirtintame nemokamai išduodamų darbuotojams asmeninių apsauginių priemonių sąrašė. Darbdavys, esant reikalui, turi teisę nemokamai išduoti darbuotojui daugiau asmeninių apsaugos priemonių, negu numatyta pagal asmeninių apsaugos priemonių sąrašą.

1.8. Gaisrinės saugos reikalavimai:

1.8.1. vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui;

1.8.2. žinoti pirmosios gaisro gesinimo priemones, jų veikimo principus, panaudojimo galimybes, savo veiksmus kilus gaisrui.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pavojingi veiksniai darbo aplinkoje, dėl kurių sandėlininkas gali patirti ūmių sveikatos sutrikimų:

2.1.1. nepalankios darbo vietos mikroklimato sąlygos – temperatūros, drėgmės svyravimai ir oro užteršimas – galimi plaučių ir kvėpavimo takų susirgimai. Parinkti tinkamus darbo drabužius, užtikrinti individualias kvėpavimo apsaugines priemones (respiratorius ir kt.);

2.1.2. dulkės (organinės ir neorganinės kilmės, oro užterštumas), alergiškai veikiančios visą organizmą – galimi uždegimai, alerginės ir profesinės ligos. Naudoti darbinį kostiumą, avalynę, pirštines, respiratorių;

2.1.3. elektros srovės poveikis – galimi širdies veiklos, kvėpavimo sutrikimai, įvairių laipsnių nudegimai, netenkama sąmonės. Naudotis tvarkinga elektros įranga. **Draudžiama** pačiam remontuoti bet kokius sugedusius elektrinius prietaisus, įrankius ir pan. Pastebėjus bet kokius gedimus, iškviešti elektriką arba asmenį, atsakingą įstaigoje už elektros ūkį. Pranešti tiesioginiam vadovui;

2.1.4. netvarkingi elektros kištukiniai lizdai, kištukai, elektros instaliacija;

2.1.5. netvarkinga darbo vieta, užkrauta atliekomis, netvarkingai sandėliuojamos ar sukraunamos medžiagos, nelygios ir slidžios grindys – galimos sunkios bei mirtinos traumos. Pastoviai užtikrinti tvarką darbo vietoje. Laikytis medžiagų sandėliavimo taisyklių;

2.1.6. netvarkingos darbo priemonės – galimi gedimai su sunkių traumų bei mirtinų atvejų pasekmėmis. Būtina vykdyti įrenginių profilaktinius, planinius remontus bei technines apžiūras, naudotis tik tvarkingomis darbo priemonėmis;

2.1.7. netinkamas maitinimasis – galimi virškinimo sutrikimai. Prieš darbą ir per pietų

pertrauką nepersivalgyti;

2.1.8. galimos traumos, sunkūs sužeidimai. Apmokyti saugaus darbo metodų, įvertinant visų saugaus darbo reikalavimų momentus. Dirbti sutvarkytoje darbo vietoje, susikaupus, atidžiai atlikti pavestus darbus.

2.1.9. kopėčios, lipynės, ant kurių dirbant galima nukristi;

2.1.10. krintantys, griūvantys daiktai;

2.1.11. aštrūs įrenginių, inventoriaus, mechanizmų kampai;

2.1.12. fizinė perkrova – galimos traumos. Dirbant, laikytis darbo ir poilsio režimo.

2.1.13. kūno raumenų patempimas, pernešant daiktus rankomis ir nesilaikant krovinių kėlimo reikalavimų;

2.1.14. pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksni – informuoti tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol bus pašalinti visi trūkumai;

2.1.15. leidžiama nepavojinga vienkartinė keliama ir pernešama krovinio masė kartu dirbant kitą darbą (iki dviejų kartų per valandą): vyrams – iki 30 kg, moterims – iki 10 kg.

2.2. Sandėlininkas privalo:

2.2.1. nepradėti dirbti be asmeninių apsaugos priemonių ir naudoti jas viso darbo proceso metu;

2.2.2. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones. Laiku pranešti darbdaviui apie jų nusidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

2.2.3. dirbti apsivilkus tvarkingus, higienos reikalavimus atitinkančius drabužius, rūpintis savo išvaizda;

2.2.4. nuolat prižiūrėti sandėlio patalpas, nepalikti jų be priežiūros;

2.2.5. pašalinti trukdančius darbui daiktus pakrovimo-iškrovimo darbams skirtose aikštelėse;

2.2.6. tinkamai ir tvarkingai sandėliuoti produktus, griežtai laikantis sanitarinių reikalavimų;

2.2.7. kontroliuoti, kad gaunami maisto produktai atitiktų kokybės standartų maisto produktams reikalavimus;

2.2.8. darbo įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsaugos priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo arba buvo sugadinta.

2.3. Kiekviena asmeninė apsaugos priemonė turi:

2.3.1. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nesukeldama didesnės rizikos darbuotojo sveikatai ir saugai;

2.3.2. atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo esamą sveikatos būklę;

2.3.3. tikti (būti atitinkamai priderinta) darbuotojui;

2.3.4. yra darbdavio nuosavybė, todėl ji turi būti grąžinama išeinant iš darbo, pereinant į kitą darbą toje pačioje įstaigoje, kur ši priemonė nenumatyta pagal darbo aplinkos rizikingumą;

2.3.5. turi būti keičiama jeigu ji susidėvi.

III. SANDĖLININKO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Laikytis darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko.

3.2. Apsirengti tvarkingus ir atitinkamo dydžio darbo drabužius, užsidėti asmenines apsaugos priemones.

3.3. Atidžiai apžiūrėti savo darbo vietą, rastus pažeidimus pašalinti.

3.4. Prieš darbo pradžią patikrinti darbo įrankius, įrenginius, priemones.

3.5. Pakrovimo-iškrovimo darbams skirtos aikštelės turi būti neužkrautos, pašalinti daiktai, galintys trukdyti darbui.

3.6. Patikrinti ar pakankamas darbo zonos apšvietimas.

3.7. Draudžiama savavališkai keisti arba pašalinti naudojamose darbo priemonėse ar kituose įrengimuose įrengtus darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisus.

3.8. Prieš pradėdant dirbti, darbuotojas turi žinoti pavojingesnes vietas.

3.9. Pastebėjus bet kokią gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti įstaigos tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

IV. SANDĖLININKO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, nedaryti staigių judesių, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.

4.2. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje.

4.3. Dirbant su darbo įrankiais, griežtai laikytis jų gamintojų parengtų eksploatavimo instrukcijų reikalavimų.

4.4. Naudoti tik techniškai tvarkingus darbo įrankius.

4.5. Patikrinti, ar darbo vietoje yra visi darbui reikalingi prietaisai ir priemonės, ar jų jungiamieji laidai bei kištukai tvarkingi.

4.6. Kiekvieną darbą atlikti tik jam skirtais darbo įrankiais. Imti darbo įrankius iš kitų darbo vietų galima tik tiesioginiam vadovui ar kitiems darbuotojams leidus.

4.7. Prieš pradėdant jungti elektros grandinę, visus prietaisus išdėstyti taip, kad jungiant nepersipintų laidai.

4.8. Jungiamųjų laidų ilgį parinkti apytiksliai tokį, koks yra atstumas tarp jungimo taškų.

4.9. Prietaisus jungti prie įtampos šaltinių tik vadovui patikrinus elektros grandinių sujungimų.

4.10. Naudoti apsauginius darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones, kuriuos parenkamos atsižvelgiant į galimą potencialų pavojų.

4.11. Draudžiama sandėliuoti krovinius netvarkingoje ar blogai įpakuotoje taroje.

4.12. Draudžiama atlikti sandėliavimo darbus tamsoje ar esant nepakankamam sandėlio apšvietimui.

4.13. Sekti, kad lentynos būtų pakankamai patvarios.

4.14. Pastebėjus prietaisų gedimus, kitus sutrikimus ar dingus įtampai grandinėje, nedelsiant išjungti grandinę ir pranešti apie tai vadovui.

4.15. Pasitraukiant iš darbo vietos, būtina atjungti įtampos šaltinius.

4.16. Sandėlininkas darbo metu turi būti blaivus, nenaudoti alkoholinių gėrimų, narkotikų ar kitų toksinių medžiagų.

4.17. Tiesiogiai atlikti savo darbus, neleisti dirbti pašaliniams asmenims.

4.18. Draudžiama pačiam remontuoti elektros įrangą, įrenginius ir kitą instaliaciją, keisti apšvietimo lempas, atlikti kitus, sandėlininkui nepriskirtus, darbus.

4.19. Darbo metu negalima lipti ant neišbandytų inventorinių paaukštinimo priemonių.

4.20. Baigus darbą, pirmiausia reikia atjungti įtampos šaltinius ir prietaisus, sudėti visus darbo įrankius į vietą, patikrinti savo darbo vietą.

V. SANDĖLININKO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Visais atvejais susižeidus būtina kuo skubiau kreiptis į gydytoją. Pirmosios pagalbos priemonės yra tokios, kokias gali suteikti patys darbuotojai pagal etiketėje nurodytus reikalavimus, o specialią pagalbą suteikia medikai. Įstaigoje būtinai turi būti pirmosios pagalbos vaistinė.

5.2. Įvykus avarijai, būtina pranešti Vilniaus lopšelio-darželio „Molinukas“ tiesioginiam vadovui, pagal galimybę, naudojant asmenines apsaugines priemones.

5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina pranešti Vilniaus lopšelio-darželio „Molinukas“ tiesioginiam vadovui, kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą, o reikalui esant, iškviešti greitąją medicininę pagalbą ir iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu, jei tai negresia kitų darbuotojų gyvybei. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, įforminus tam tikru aktu.

5.4. Įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam arba per kitus asmenis pranešti tiesioginiam vadovui apie atsitikimą ir jo aplinkybes.

5.5. Kilus gaisrui, reikia iškviešti ugniagesius telefonu 112, turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis gesinti gaisrą, nedelsiant informuoti bendrovės tiesioginį vadovą. Kilus pavojui sveikatai arba gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos.

VI. SANDĖLININKO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 6.1 Sutvarkyti darbo vietą.
- 6.2 Sudėti visas šiukšles į dėžes arba į tam tikslui skirtas vietas.
- 6.3 Apžiūrėti priskirtą jam teritoriją, ar nepalikta įrankių, patikrinti, ar neliko gaisrą sukeliančių medžiagų ir priemonių.
- 6.4 Sudėti visus darbo įrankius, inventorių ir rūbus į tam skirtą vietą.
- 6.5 Sandėlininkas, prieš palikdamas patalpas, privalo patikrinti:
 - 6.5.1. ar nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;
 - 6.5.2. patikrinti, ar išjungti šildymo prietaisai, ventiliacija, dirbtinis apšvietimas;
 - 6.5.3. patikrinti ar uždaryti langai ir kitos angos;
 - 6.5.4. vizualiai apžiūrėti ar neužkrauti takai, skirti priėjimui prie gaisro gesinimo priemonių, evakuacinių išėjimų, ar laidai ir elektros instaliacijos kabeliai netrukdo judėti kitiems darbuotojams, nesudaro sąlygų žmonėms susižeisti.
 - 6.5.5. patikrinti, ar nepalikti įjungti į elektros tinklą elektros įrengimai.
- 6.6. Apie pastebėtus sutrikimus, gedimus, trūkumus ir apie priemones, kurių imtasi jiems pašalinti, pranešti tiesioginiam darbo vadovui.
- 6.7. Informuoti įstaigos tiesioginį vadovą apie darbo metu gautas traumas, susijusias su darbu, ūmius sveikatos sutrikimus, ar kitus darbo trikdžius.